HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם תאמר מוחק וחוזר ומוחק [א]אינו דומה נמחק פעם אחת לנמחק שתי פעמים וליחוש דלמא שדי דיותא אמקום עדים מעיקרא ומחיק ליה דכי הדר מחיק ליה להאי הוה ליה אידי ואידי נמחק שתי פעמים אמר אביי קסבר רב [ב]אין העדים חותמין על המחק אלא אם כן נמחק בפניהם מיתיבי [ג]הוא על הנייר ועדיו על המחק בשר וניחוש דלמא מחיק ליה וכתיב מאי דבעי ליה הוא ועדיו על המחק [ד]דכתבי הכי אנחנא סהדי חתמנא על מחקא ושטרא כתב על ניירא דכתבי היכא אי מלתחת גייז ליה אי עילאי מחיק ליה [ה]דכתבי בין סהדא לסהדא אי הכי אימא סיפא [ו]הוא על המחק ועדיו על הנייר פסול אמאי פסול הכא נמי נכתבו הכי אנחנא סהדי חתמנא על נייר ושטרא על מחקא [ז][השתא נמי] מאי אמרת מוחק חוזר ומוחק הא אמרת אינו דומה נמחק פעם אחת לנמחק שתי פעמים [ח]הני מילי היכא דחתימי סהדי אמחקא היכא דלא חתימי סהדי אמחקא אלא אניירא לא ידיע וליתי מגילתא אחריתי ולמחוק ולידמי לא דמי מחקא דהא מגילתא למחקא דהא מגילתא ולקבלה לחתימות ידא דסהדי בבי דינא ולמחוק ולידמי אמר רב הושעיא [ח]אינו דומה נמחק בן יומו לנמחק בן שני ימים ולישהייה אמר רבי ירמיה [ט]חיישינן לב"ד טועין: רבי חנינא בן גמליאל אומר מקושר וכו': השיב רבי לדברי ר' חנינא בן גמליאל והלא

כל זמן שהעדים קיימים אפילו בשטר שאינו מקושר אין המחק מחק שהרי יכולין לכתוב שטר אחר ולהעיד עליו. ואם תאמר אם כן מה הועילו חכמים בתקנתם שכתבו שאם נמחק השטר אין העדים צריכים לחתום עליו שנית הרי אפילו נמחק יכולין לכתוב שטר אחר ולהעיד עליו. ויש לומר שתקנה זו לא תקנו אלא בשטר שאינו מקושר שהרי אין העדים יודעים אם נמחק אם לאו אבל בשטר מקושר שהעדים יודעים שלא נמחק אין לחוש שמא נמחק ויכתבו שטר אחר ויעידו עליו. ומיהו אם נמחק מקצת השטר כגון שנמחקו שמות העדים או מקצת הכתב אפילו בשטר מקושר אין העדים יכולים להעיד עליו שמא נמחק השאר ויכתבו שטר אחר ויעידו עליו. ומיהו אם נמחק מקצת השטר ונשאר מקצת הכתב ומקצת העדים אפילו בשטר שאינו מקושר העדים יכולים להעיד עליו שמא לא נמחק אלא מקצת השטר כדי שיוכלו העדים להעיד עליו. ומיהו אם נמחק מקצת השטר ונשאר מקצת הכתב ומקצת העדים אפילו בשטר מקושר אין העדים יכולים להעיד עליו שמא נמחק השאר ויכתבו שטר אחר